

Η Βάπτιση του Ιησού Χριστού Τα Θεοφάνεια

6 Ιανουαρίου

Δημόσιο και Κοινοτικό
Νηπιαγωγείο Έμπας
Σχολική Χρονιά
2020 – 2021

Η ιστορία της Βάπτισης

Ο Ιωάννης, γιος του Ζαχαρία και της Ελισάβετ, ζούσε στην έρημο, κοντά στον Ιορδάνη ποταμό. Πολύς κόσμος ερχότανε να τον δει και να τον ακούσει. Ο Ιωάννης έλεγε στους ανθρώπους να αλλάξουνε ζωή και να μετανοήσουν γιατί σύντομα θα έρθει ο Μεσσίας, ο γιος του Θεού. Μετά, έμπαιναν στον Ιορδάνη ποταμό, έλεγαν τις αμαρτίες τους και ο Ιωάννης τους βάπτιζε.

Ο Ιησούς μια μέρα ξεκίνησε από τη Γαλιλαία και πήγε στον Ιορδάνη ποταμό για να βαπτιστεί κι αυτός. Μόλις τον είδε ο Ιωάννης φωτίστηκε ο νους του και κατάλαβε ποιος ήταν (ο Γιος του Θεού). Τότε τον εμπόδισε να μπει στον ποταμό και είπε στον Ιησού: «Εγώ έχω ανάγκη να βαφτιστώ από σένα κι εσύ ήρθες σε μένα;». Ο Ιησούς του απάντησε: «Αυτό είναι το θέλημα του Θεού, έτσι πρέπει να γίνει!»

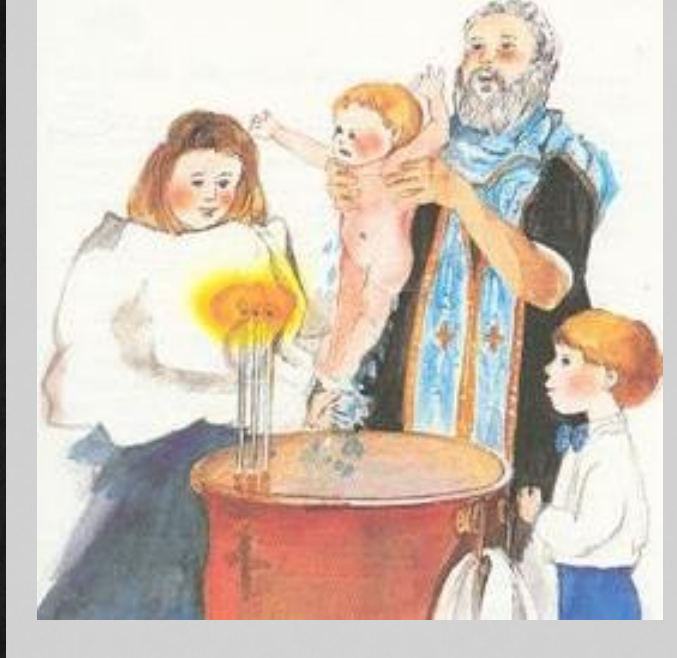

Ο Ιησούς μπήκε στον ποταμό. Αμέσως άνοιξαν οι ουρανοί και το Άγιο Πνεύμα με τη μορφή περιστεριού, ήρθε και στάθηκε από πάνω Του. Την ίδια στιγμή ακούστηκε η φωνή του Θεού που είπε: «Αυτός είναι ο Γιος μου ο Αγαπητός! Αυτός θα φανερώσει το θέλημά μου στους ανθρώπους!»

ΈΘΙΜΑ ΤΩΝ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ (ΦΩΤΩΝ) ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η γιορτή της βάπτισης του Χριστού λέγεται και Θεοφάνεια, αφού τη μέρα εκείνη παρουσιάστηκε η Αγία Τριάδα: Ο Πατέρας που ακούστηκε με τη φωνή του, ο Υιός που βαπτιζόταν και το Άγιο Πνεύμα με τη μορφή περιστεριού.

Επίσης, η γιορτή αυτή λέγεται και γιορτή «Των Φώτων» γιατί κατά τη μέρα αυτή βαπτίζονταν πολλοί χριστιανοί, κι έτσι φωτιζονταν. Ακόμη, στη βάπτιση κρατούσαν όλοι λαμπάδες και η εκκλησία ήταν γεμάτη με φως.

Παραμονή Φώτων – Κάλαντα

Η παραμονή των Φώτων λέγεται Κάλαντα. Στην εκκλησία γίνεται ο μεγάλος αγιασμός. Οι γυναίκες, με το τέλος του αγιασμού, έπαιρναν αγιασμό και ράντιζαν με αυτόν τα ζώα, τα φυτά, τα δέντρα και τα σπίτια τους για να είναι όλα ευλογημένα!

Εικόνα: Αένη επ'Ανάσταση: Θεοφάνεια: Αρβανίτικα έθιμα και κάλαντα των Φώτων (sophia-ntrekou.gr)

Ο ιερέας, μετά το τέλος της λειτουργίας, γυρίζει όλα τα σπίτια για να «καλαντίσει», να ραντίσει δηλαδή με αγιασμό και να διώξει κάθε κακό. Τον ιερέα συνοδεύουν μικρά παιδιά για να τον βοηθήσουν. Κρατούν το σιδερένιο κουβά με τον αγιασμό και φανάρι αναμμένο από το καντήλι του Χριστού. Με αυτό οι γυναίκες θα ανάψουν το καντήλι του σπιτιού τους. Με το καλάντισμα οι άνθρωποι πίστευαν ότι ο ιερέας θα έδιωχνε τους καλικάντζαρους, τα κακά πνεύματα δηλαδή. Στον ιερέα που καλάντιζε πρόσφεραν ξεροτήρινα (λουκουμάδες), λουκάνικα ή ξηρούς καρπούς (καρύδια, αμύγδαλα) και νομίσματα.

Τη μέρα αυτή οι νοικοκυρές φτιάχνουν ξεροτήγανα, δηλαδή λουκουμάδες. Επειδή γνωρίζουν πως στους καλικάντζαρους αρέσουν πολύ τα τηγανητά, πριν να αγγίξει κανείς τους λουκουμάδες, ρίχνουν μερικούς πάνω στη στέγη του σπιτιού τους για να φάνε οι καλικάντζαροι και να φύγουν, χωρίς να τους πειράζουν.

Κάποτε ρίχνουν μαζί και κομμάτια από λουκάνικο. Πετούν λοιπόν τους λουκουμάδες ψηλά λέγοντας:

«Τιτσι τιτσι λουκάνικο
Μαχαίρι μαυρομάνικο,
Κομμάτι ξεροτήγανο
Να φάτε τζιαι να φύετε!»

Τα Φώτα - Θεοφάνεια

Τη μέρα των Φώτων στην εκκλησία γίνεται η βάπτισμα του Χριστού (αγιασμός). Στη μέση της εκκλησίας είναι η κολυμβήθρα και ο ιερέας βαπτίζει το σταυρό. Από τον αγιασμό αυτό μπορούν να πιουν οι πιστοί για να αγιαστούν. Στα παλιά χρόνια συνήθιζαν να δίνουν στον ιερέα τους σταυρούς τους για να τους βυθίσει κι αυτούς στην κολυμβήθρα να αγιαστούν. Επίσης, έπαιρναν μαζί τους και διάφορα προϊόντα όπως εσπεριδοειδή, σταφύλι και τα βάπτιζαν μέσα στον αγιασμό και τα έπαιρναν σπίτι μαζί τους για ευλογία.

Όταν τελειώσει η λειτουργία, στις παράλιες πόλεις πηγαίνουν όλοι στην παραλία, όπου γίνεται ο αγιασμός των υδάτων. Ο ιερέας ρίχνει στη θάλασσα το σταυρό ψάλλοντας το «Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου Σου Κύριε» και οι κολυμβητές βουτούν στα παγωμένα νερά για να τον πιάσουν. Εκείνος που θα πιάσει πρώτος το σταυρό θεωρείται ευλογία και θα έχει καλή τύχη!

Μπορείς να παρακολουθήσεις τον αγιασμό των υδάτων πατώντας εδώ:

[Θεοφάνεια Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου - YouTube](#)

[Θεοφάνεια 2016 - Αγιασμός των υδάτων στην παραλία Μοσχάτου! - YouTube](#)

Η «πουλουστρίνα»

Τέλος, την ημέρα των Φώτων τα παιδιά λένε τα κάλαντα των Θεοφανείων και την Πουλουστρίνα (πλούμισμα, φιλοδώρημα) απλώνοντας το χέρι :

«Καλημέρα τζιαι τα
φώτα τζιαι την
πουλουστρίνα πρώτα»

και έτσι παίρνουν λεφτά,
συνήθως από τους
παππούδες, γιαγιάδες,
θείους και νονούς.
Μπορείς να ακούσεις τα
κάλαντα των Φώτων
πατώντας εδώ:

[Σήμερα τα φώτα και ο φωτισμός Greek Carols from Epiphany - YouTube](#)

[ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΘΕΟΦΑΝΙΩΝ \(ΦΩΤΩΝ\) - THEOPHANY CAROLS OF CYPRUS - YouTube](#)

Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΩΝ

Οι καλικάντζαροι είναι ένας μύθος, μια αγαπημένη ιστορία που λέμε τις μέρες των Χριστουγέννων για να διασκεδάσουμε. Σύμφωνα λοιπόν με την παράδοση, οι καλικάντζαροι είναι πονηρά, σκανταλιάρικα πλασματάκια που ζουν όλο τον χρόνο στα βάθη της γης. Κρατούν ένα τεράστιο πριόνι και προσπαθούν να κόψουν τον ξύλινο στύλο που υποτίθεται ότι κρατά τη γη στη θέση της για να δουν τους ανθρώπους να υποφέρουν!

- Την παραμονή των Χριστουγέννων όμως, αφήνουν το πριόνι τους και ανεβαίνουν πάνω στη γη για να πειράξουν τους ανθρώπους! Εκεί μένουν για 12 μέρες. Φοβούνται το φως, γι' αυτό κρύβονται τη μέρα και βγαίνουν από τις κρυψώνες τους τη νύχτα για να κάνουν σκανταλιές! Τους αρέσει να πλατσουρίζουν μέσα στα τηγάνια με το λάδι, να λερώνουν τα φαγητά με τα ακάθαρτα νύχια τους και να τρώνε λουκάνικα, γλυκά και τηγανίτες.

Την παραμονή των Φώτων, αφού οι καλικάντζαροι κάνουν όσες περισσότερες σκανταλιές μπορούν, φεύγουν για να επιστρέψουν στα βάθη της γης. Φεύγοντας, φωνάζουν όλοι μαζί:
Φεύγετε να φεύγουμε
κι έρχεται ο τουρλόπαπας
με την αγιαστούρα του
και με τη βρεχτούρα του.
Μας έβρεξε, μας άγιασε
και μας εκατέκαψε!

Πολύ ωραία
ιστορία! Σας
ἀρεσε;

Ευτυχώς, δεν
είναι αληθινή!

Τρέχουν να φύγουν δηλαδή, πριν ο ιερέας γυρίσει τα σπίτια για να τα ραντίσει με αγιασμό. Εν τω μεταξύ, το δέντρο που ροκάνιζαν έχει θρέψει και αρχίζουν πάλι απ' την αρχή!

Μπορείς να ακούσεις ένα τραγουδάκι για τις τρέλες των καλικάντζαρων πατώντας εδώ:

[ΑΓΕΛΑΣΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - Έκρυθμες Καταστάσεις 4/16 - YouTube](#)

[ΑΓΕΛΑΣΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - Κόβε Πριονάκι Μου 5/16 - YouTube](#)

Και τώρα η
σειρά σου!

1. Παρατήρησε τις εικόνες, ανακάλυψε και πες
τι σχέση έχουν μεταξύ τους:

Ιωάννης
Βαπτιστής

Ιορδάνης
ποταμός

Ιησούς
Χριστός

Περιστέρι

2. Αντίγραψε σε ένα φύλλο χαρτί τη λέξη:

Θεοφάνεια

Ζωγράφισε ένα από τα έθιμα των Θεοφανείων
που σου έκανε εντύπωση

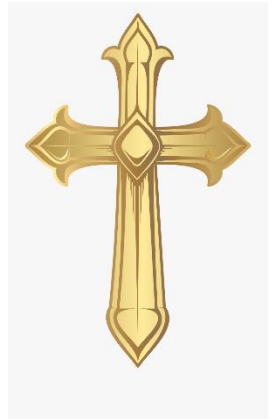

3. Ο ιερέας με τα παιδιά γυρίζουν το χωριό για να καλαντίσει (ραντίσει με αγιασμό) ο ιερέας. Τι να σκέφτεται ο καθένας;

4. Δώσε το κάθε αντικείμενο στο πρόσωπο που ταιριάζει. Δικαιολόγησε την απάντησή σου!

5. Αν ήσουν καλικαντζαράκι τι σκανταλιά θα έκανες;
Πώς θα σε έλεγαν; Ζωγράφισε το καλικαντζαράκι σου
όπως το φαντάζεσαι!

6. Ώρα για παντομίμα!

- Γίνε καλικαντζαράκι και δείξε με κίνηση στη μαμά, τον μπαμπά ή το αδερφάκι σου τι σκανταλιά θα έκανες!

Ή

- Δείξε με κίνηση κάτι που κάνουμε τη γιορτή των Θεοφανείων
Άσε τους να μαντέψουν!

